

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών «Περιφέρειες για την οικονομική αλλαγή»

(2007/C 197/10)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- **τονίζει** ότι παρά το γεγονός ότι από τότε που εκδόθηκε η ανακοίνωση της 8ης Νοεμβρίου 2006 η πρωτοβουλία «Περιφέρειες για την οικονομική αλλαγή» μετέβαλε την προσέγγισή της, δηλαδή η Επιτροπή εγκατέλειψε την προσέγγιση «εκ των άνω προς τα κάτω» υπέρ της αρχής «εκ των κάτω προς τα άνω» που εφαρμόζεται από τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, ουδέποτε αυτό ανακοινώθηκε επισήμως από την Επιτροπή. Παρά ταύτα η εξέλιξη αυτή λαμβάνεται δεόντως υπόψη στην παρούσα γνωμοδότηση.
- **υπογραμμίζει** ότι η Επιτροπή των Περιφερειών θα μπορούσε να συμβάλει ενεργώς στην παρακολούθηση των λειτουργικών προγραμμάτων στα πλαίσια του Interreg IV και του Urbact II, αναλαμβάνοντας συμβουλευτικό ρόλο στις αντίστοιχες επιτροπές παρακολούθησης.
- **εκφράζει την ευχή** να επιτευχθεί συνέργια μεταξύ της Πλατφόρμας για την παρακολούθηση της στρατηγικής της Λισσαβώνας και της πρωτοβουλίας «Περιφέρειες για την οικονομική αλλαγή», ενώ ταυτόχρονα διατηρούνται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε μίας. Η Πλατφόρμα για την παρακολούθηση της στρατηγικής της Λισσαβώνας δίνει τη δυνατότητα να μεταβιβαστεί εμπειρογνωμοσύνη που θα συμβάλει στην ενίσχυση της πολιτικής για την συνοχή και στην προώθηση του προγράμματος της Λισσαβώνας.
- **τονίζει** την σημασία της επικοινωνίας και της πληροφόρησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο, που αποτελούν το κλειδί της επιτυχίας της πρωτοβουλίας «Περιφέρειες για την οικονομική αλλαγή». Στα πλαίσια αυτά, η ΕΤΠ θα διαδραματίσει μείζονα ρόλο συνεργαζόμενη με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- **ζητεί** να οργανωθεί η πρωτοβουλία κατά τρόπο που θα συμβάλει στην επισημάνση των βέλτιστων πρακτικών που χρησιμοποιούνται στις περιφέρειες και θα δημιουργήσει απλούς μηχανισμούς για την μετάδοσή τους σε άλλες περιφέρειες της Ε.Ε. Η πρωτοβουλία «Περιφέρειες για την οικονομική αλλαγή» πρέπει να αποτελέσει ερέθισμα και καταλύτη για καλές ιδέες και καλές πρωτοβουλίες, πράγμα που έχει ήδη συμβεί στο παρελθόν με άλλες συγκεκριμένες κοινοτικές πρωτοβουλίες.

I. Πολιτικές συστάσεις

Ανακοίνωση της Επιτροπής: «Περιφέρειες για την οικονομική αλλαγή»

(COM(2006) 675 τελικό)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Από γενικής απόψεως

1. **κρίνει θετικά** την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να εξασφαλίσει, μέσω της πρωτοβουλίας «Περιφέρειες για την οικονομική αλλαγή» (ΠΟΑ), τη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα των δράσεων περιφερειακής και τοπικής ανάπτυξης, αξιοποιώντας κατά τρόπο ουσιαστικό τις επιτυχημένες προσπάθειες που έχουν αναπτυχθεί σε τοπική κλίμακα και προωθώντας τη διάδοση και ανταλλαγή εμπειριών, καθώς και την προσαρμογή τους σε άλλα πλαίσια, μέσω δικτυωμένων δράσεων, στις οποίες δίδει νέα ώθηση ως μέσα της κοινοτικής στρατηγικής για τον οικονομικό εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας·

2. **αναγνωρίζει** ότι η υπό εξέταση πρωτοβουλία τίθεται στο επίκεντρο των θεσμικών επιδιώξεων της Επιτροπής των Περιφερειών. **Θεωρεί** ωστόσο ότι πρέπει να ενθαρρυνθούν όλες οι δυνατότητες δράσης και συμμετοχής που διαδίδει και **ζητεί** να αξιοποιηθεί ο ρόλος της ως ενιαίου εκπροσώπου των τοπικών και περιφερειακών συστημάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

3. **υπογραμμίζει** ότι η Επιτροπή των Περιφερειών συνέστησε την πλατφόρμα για την παρακολούθηση της στρατηγικής της Λισσαβώνας, που αποτελείται από τοπικές και περιφερειακές αρχές οι οποίες έχουν αναλάβει να αξιολογήσουν και να δώσουν έμφαση στην εφαρμογή της στρατηγικής αυτής σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο·

4. **παρατηρεί** ότι η εν λόγω πρωτοβουλία είναι η μόνη που προορίζεται σαφώς για την προώθηση των θεματικών συνεργασιών μεταξύ των τοπικών και περιφερειακών φορέων, δίχως προϋποθέσεις γεωγραφικής φύσεως· πράγματι, δεν είναι απαραίτητο οι φορείς αυτοί να ανήκουν στην ίδια μεθοριακή ζώνη ή στον ίδιο διεθνικό χώρο. Πρόκειται για το, δυνητικά, πλέον ευέλικτο μέσο εδαφικής ολοκλήρωσης της ΕΕ, το οποίο εξάλλου θα πρέπει να συμβάλει στην ενίσχυση της περιφερειακής πολιτικής που θα γίνεται όλο και πιο αποτελεσματική, ολοκληρωμένη και φιλόδοξη·

5. **συμφωνεί** με την πρόθεση της Επιτροπής να επιδιώξει, μέσω της πρωτοβουλίας «Περιφέρειες για την οικονομική αλλαγή», την πραγματική ανταλλαγή και διάδοση εμπειριών και ορθών πρακτικών, όσον αφορά την ανάπτυξη και τη συνοχή, μεταξύ ευρωπαϊκών τοπικών και περιφερειακών κοινοτήτων στα πλαίσια της στρατηγικής της Λισσαβώνας. Προς τούτο, υπογραμμίζει τη σημασία της αποτελεσματικής και άμεσης συμμετοχής των αρχών διαχείρισης των περιφερειακών λειτουργικών προγραμμάτων στα δίκτυα που προωθεί η πρωτοβουλία·

6. **σημειώνει ότι** η πρωτοβουλία «Περιφέρειες για την οικονομική αλλαγή» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σέβεται την αρχή της επικουρικότητας και αποτελεί μια διαδικασία γνωριμίας, διασύνδεσης και συγκέντρωσης των καλύτερων πρακτικών που εφαρμόζονται σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, μέσω δράσεων εδαφικής συνεργασίας, με σκοπό την υλοποίηση των στόχων της Λισσαβώνας και του Γκέτενμποργκ. Μολαταύτα, θεωρεί ότι η ενίσχυση της τοπικής και περιφερειακής διάστασης σε πολιτικό επίπεδο είναι αρρήκτως συνδεδεμένη με την επιτυχία της ευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής·

7. **προτείνει** συνεπώς στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συζητά, σε ετήσια βάση, τα επιτεύγματα και την θεματολογία της πρωτοβουλίας αυτής, στο πλαίσιο κοινής διάσκεψης με την Επιτροπή των Περιφερειών.

Ο ρόλος των περιφερειών και των πόλεων

8. **επισημαίνει** ότι η πρωτοβουλία «Περιφέρειες για την οικονομική αλλαγή» θα πρέπει να θεωρείται συμπληρωματική των υφιστάμενων μορφών διαπεριφερειακής συνεργασίας, ούτως ώστε αυτή να ενισχυθεί στο πλαίσιο του νέου στόχου της περιφερειακής πολιτικής «ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία». Στο πλαίσιο αυτό, είναι σκόπιμο να διασφαλιστεί ότι θα υποστηρίζεται και στο μέλλον επαρκώς η συνεργασία μεταξύ περιφερειών, πόλεων και άλλων τοπικών ευρωπαϊκών αρχών, η οποία προωθήθηκε αρχικά μέσω του Προγράμματος «INTERREG III C»·

9. **φρονεί ότι** είναι απαραίτητο να διασαφηνισθούν οι τρόποι συνεργασίας μεταξύ περιφερειών και πόλεων, δεδομένου ότι αμφότερες οι θεσμικές βαθμίδες αναφέρονται στα έγγραφα της Επιτροπής και θεωρείται ότι υφίστανται, εν συνεχεία όμως γίνεται αναφορά κυρίως στα δίκτυα των περιφερειών. **Κρίνει** συνεπώς **σκόπιμο** να τονισθεί, στο σημείο αυτό, ότι οι περιφέρειες και οι πόλεις είναι αμφότερες επιλέξιμες τόσο με βάση το Πρόγραμμα «INTERREG IV C», όσο και το Πρόγραμμα «URBACT 2007-2013», με την επιφύλαξη ότι θα πρέπει να αναγνωριστεί ένας πρωταγωνιστικός ρόλος, στην μεν πρώτη περίπτωση στις περιφέρειες, στην δε δεύτερη, στις πόλεις. Επίσης, εκτιμά ότι θα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο και γόνιμο να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή αρχών και δυναμικών οργάνων που αναπτύσσουν δραστηριότητα στις περιφέρειες και στις πόλεις με την ιδιότητα του Εταίρου·

10. **προτρέπει** την Επιτροπή να παράσχει τεκμήρια μεγαλύτερης διαφάνειας από ό,τι κατά το παρελθόν. Το πρόγραμμα εργασίας των δικτύων που ήδη λειτουργούν θα έπρεπε τουλάχιστον να είναι διαθέσιμο στο Διαδίκτυο, καθώς επίσης και η σύνοψη των διαφόρων συναντήσεων που πραγματοποιήθηκαν όπως και τα αποτελέσματα, οι καλές πρακτικές του παρελθόντος και τα στοιχεία επαφής του επικεφαλής εταίρου του δικτύου ώστε οι ενδιαφερόμενοι να έχουν πρόσβαση και ενδεχομένως να αξιοποιήσουν τα αποτελέσματα. Επίσης κρίνεται σκόπιμο να υπάρξει πρόβλεψη από την Επιτροπή για την δημιουργία ιστοσελίδας όπου οι εμπλεκόμενοι θα μπορούν να αναζητούν εταίρους και άλλες σχετικές πληροφορίες.

Επιλογή ταχείας διαδικασίας

11. **επισημαίνει** ότι, μετά τις συναντήσεις και τις συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν στις 31 Ιανουαρίου και στις 16 Μαρτίου 2007 στα πλαίσια της επιτροπής COTER καθώς και σε σχέση με το σχέδιο γνωμοδότησης που υιοθετήθηκε κατά την τελευταία αυτή συνεδρίαση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φαίνεται ότι επικαιροποίησε και καθόρισε επακριβώς τη θέση της όσον αφορά την πρωτοβουλία «Περιφέρειες για την οικονομική αλλαγή». Ιδιαίτερα, καθίσταται προφανές ότι, έστω και αν δεν αναφέρεται επίσημα σε κανένα έγγραφο της Ε.Ε., κατά την επιλογή των δράσεων για την ταχεία διαδικασία θα υιοθετηθεί η προσέγγιση εκ των κάτω προς τα άνω. Εξάλλου, η εφαρμογή των δράσεων αυτών θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τα Λειτουργικά Προγράμματα (ΛΠ) INTERREG IV C και Urbact II και τους αντίστοιχους κανονισμούς εφαρμογής. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα πρέπει να διασφαλιστεί αποτελεσματικά η εφαρμογή της πρωτοβουλίας επί ίσοις όροις σε όλες τις ευρωπαϊκές περιφέρειες και πόλεις και η επιθυμούμενη συνολική διαφάνεια της πρωτοβουλίας·

12. **συνιστά** επίσης την παράλληλη δημοσίευση εκδήλωσης ενδιαφέροντος μέσω ιστοσελίδας της Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών και την κοινοποίηση στα γραφεία περιφερειών στις Βρυξέλλες και στους Εκπροσώπους για θέματα Περιφερειακής Πολιτικής των Μονίμων Αντιπροσωπειών των κρατών μελών στην Ε.Ε. ώστε να διαχέεται η πληροφόρηση και να φτάνει με γρήγορους ρυθμούς στις περιφέρειες και τις πόλεις. Τέλος, μπορεί να αξιοποιηθεί το δίκτυο των κέντρων ενημέρωσης που διαδέχεται η Επιτροπή σχεδόν σε όλες τις περιφέρειες της Ε.Ε. καθώς και το δίκτυο προβολής και δημοσιότητας που έχει συσταθεί για τις ανάγκες των **κοινοτικών πλαισίων στήριξης** στα κράτη μέλη.

13. **προτείνει**, εξάλλου, να καθορισθεί ένας τρόπος ενεργού συμμετοχής (με τη μορφή ενδεχομένως αίτησης γνωμοδότησης της Επιτροπής) της Επιτροπής των Περιφερειών όσον αφορά την επεξεργασία των Λειτουργικών Προγραμμάτων ή — εναλλακτικώς — να δημιουργηθεί ένας διάυλος επικοινωνίας για τη διαβίβαση των παρατηρήσεων της Επιτροπής των Περιφερειών προς τις τεχνικές υπηρεσίες που έχουν αναλάβει την κατάρτισή τους.

Αξιοποίηση των δικτύων στην πρωτοβουλία

14. **αντιλαμβάνεται** ότι η Επιτροπή αισθάνεται την ανάγκη να προσδώσει γενικότερο χαρακτήρα στα υφιστάμενα δίκτυα και να τα διευρύνει, και ότι η θεματική προσέγγιση έχει το προβάδισμα έναντι της γεωγραφικής. **Φρονεί** ωστόσο ότι οι εν λόγω δύο προσεγγίσεις είναι στην πραγματικότητα συμπληρωματικές και πρέπει να αξιοποιηθούν εξίσου. Εφόσον αναγνωρίζεται η ανάγκη προστασίας και σεβασμού των διαφορών, είναι απαραίτητη η παρέμβαση, όσον αφορά τον καθορισμό των θεμάτων, με συνυπολογισμό της εδαφικής διάστασης. Άλλωστε, ένας βασικός στόχος που πρέπει να υλοποιηθεί είναι η συνέργεια μεταξύ των διαφόρων δικτύων που θα αντικατοπτρίζει τη συμπληρωματικότητά τόσο σε θεματικό όσο και σε εδαφικό επίπεδο. Στο σημείο αυτό, **υπενθυμίζει** ότι πρέπει να δοθεί προσοχή στις περιοχές που παρουσιάζουν αδυναμίες ή που έχουν περιθωριοποιηθεί.

15. **υπογραμμίζει** την ανάγκη να προβλεφτούν μεγαλύτερα περιθώρια για τις επί τόπου πρωτοβουλίες. Ως αντιπρόσωποι των τοπικών και περιφερειακών αρχών, τα μέλη της Επιτροπής των Περιφερειών εκφράζουν την ικανοποίησή τους, ενώ παράλληλα προτιθενται να κινητοποιηθούν ώστε το «άνοιγμα» αυτό να μην καταλήξει σε «κλείσιμο» στο εθνικό επίπεδο. Η Επιτροπή των Περιφερειών σκοπεύει να δράσει, ώστε η πρωτοβουλία να στηρίζει και να καθιστά όντως διακριτά τα δίκτυα που προωθούν οι περιφέρειες και οι πόλεις οι οποίες επιδιώκουν τη συνεργασία με σκοπό την προώθηση των βέλτιστων καινοτομιών για την οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική ανάπτυξη.

16. **τονίζει** το θέμα της βιωσιμότητας των δικτύων, το οποίο αφορά τόσο τη δυνατότητα διατήρησης των ανταλλαγών μακράς διάρκειας (εξού και το πρόβλημα των πόρων), όσο και την ικανότητα διευκόλυνσης της συμμετοχής και της αλληλεπίδρασης μεταξύ των οργάνων (αποτελεσματική συμμετοχή των ενδιαφερόμενων θεσμικών φορέων) και μεταξύ των επιμέρους εδαφών (συμμετοχή των διαφόρων ευρωπαϊκών τοπικών και περιφερειακών φορέων και των αντίστοιχων εδαφικών φορέων που μπορούν όντως να επωφεληθούν από την κοινή εμπειρία).

Επιλογή των προνομιούχων θεμάτων αναφοράς

17. **προτρέπει** την Επιτροπή να διασφαλίσει τη συμμετοχή των διαφόρων τύπων τοπικών και περιφερειακών αρχών ούτως ώστε να γίνει σεβαστή η πολυμορφία, η πρωτοτυπία και η αξία των μεμονωμένων αναπτυξιακών λύσεων που θα υιοθετηθούν. Οι εμπειρίες που

προβλέπονται στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Περιφέρειες για την οικονομική αλλαγή» και των δράσεων ταχείας διαδικασίας θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις διάφορες αυτές εμπειρίες καθώς επίσης και τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ της περιφερειακής και τοπικής διάστασης όσον αφορά τα προεπιλεγμένα θέματα. Η Επιτροπή των Περιφερειών προτίθεται να διαδραματίσει αποτελεσματικό ρόλο εκπροσώπησης για την ενσωμάτωση των δύο διαστάσεων, τόσο στο επίπεδο του καθορισμού των γενικότερων θεματικών κατευθύνσεων της πρωτοβουλίας και των κανόνων εφαρμογής, όσο και στο επίπεδο σχεδιασμού και εκτέλεσης των προγραμμάτων άμεσης αναφοράς («INTERREG IV C» και «URBACT 2007-2013»).

18. **εκφράζει τον φόβο** μήπως οι κανόνες της ομόφωνης επιλογής των προνομιούχων θεμάτων, αν και διαδέχονται επαρκή ευρύτητα και εντάσσονται σαφώς στην ανανεωμένη ατζέντα της Λισσαβώνας, αποβούν τελικώς υπέρ το δέον άκαμπτοι (¹), όπως συνέβη με την περίπτωση της βιομηχανίας, ο ρόλος της οποίας στην περιφερειακή ανάπτυξη δεν αναγνωρίζεται στην τρέχουσα προτεινόμενη θεματολογία. Θα πρέπει συνεπώς να καθορισθεί με σαφήνεια η διαδικασία βάσει της οποίας θα μπορούν τα εν λόγω θέματα να επιλέγονται ή να αναθεωρούνται, με τη διασφάλιση της μέγιστης δυνατής διαφάνειας ως προς τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, σε συνέργεια και συνεργασία με τις περιφέρειες και τις τοπικές αρχές. Επιπλέον, η αυτονομία των περιφερειών και των τοπικών αρχών όσον αφορά τη διαχείριση των ιδίων δικτύων δεν πρέπει να διόλου να θιγεί, έστω κι αν οι τελευταίες θα είναι επικεντρωμένες στα θέματα που έχουν επιλεγεί από την Επιτροπή. Η ΕΤΠ διερωτάται κατά πόσον υπάρχει συνοχή μεταξύ ορισμένων από τα θέματα που υποδεικνύονται και των προτεραιοτήτων που καθορίστηκαν για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να προσδιοριστεί ιδιαίτερα η επιλεξιμότητα των θεμάτων που έχουν άμεση σχέση με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (²).

Δημοσιονομικό πλαίσιο της πρωτοβουλίας

19. **αναγνωρίζει** ότι για να καταστεί δυνατή γενικότερα η αποτελεσματικότερη χρήση των χρηματοδοτικών πόρων που προβλέπονται για την πολιτική συνοχής, χρειάζεται απαραίτητως, όχι μόνο η δέσμευση των εθνικών και περιφερειακών αρχών, αλλά και ο άμεσος ρόλος της Επιτροπής, έτσι ώστε να προσδιορισθούν, σε εξελικτική βάση, νέες μέθοδοι αλληλεπίδρασης, ανταλλαγής και κοινής εργασίας μεταξύ τοπικών και περιφερειακών αρχών και Επιτροπής.

20. **θεωρεί** σκόπιμο, επίσης, να καθορισθεί με μεγαλύτερη ακρίβεια το προβλεπόμενο δημοσιονομικό πλαίσιο αναφοράς της πρωτοβουλίας, με βάση ειδικότερα την αντίληψη ότι οι πόροι πρέπει να αντληθούν από διάφορες πηγές, όπως: από τα υπόλοιπα που είναι ενδεχομένως διαθέσιμα από τα προγράμματα 2000-2006, από τα δύο νέα Λειτουργικά Προγράμματα (κατά ένα ορισμένο ποσοστό που δεν έχει καθορισθεί ακόμη στις αντίστοιχες προβλέψεις του προϋπολογισμού), από τα βασικά περιφερειακά προγράμματα και από τους πόρους για την τεχνική βοήθεια της Επιτροπής που είναι άμεσα διαθέσιμοι. Σε αυτό το πλαίσιο, οι δημοσιονομικοί πόροι που έχουν διατεθεί στα δύο Λειτουργικά Προγράμματα «INTERREG IV C» και «URBACT 2007-2013», θα αποτελέσουν απλώς ένα πρώτο βήμα προς την υλοποίηση της πρωτοβουλίας στο πλαίσιο ακριβώς των βασικών προγραμμάτων. Εξάλλου, κύρια πηγή χρηματοδότησης της πρωτοβουλίας είναι ακριβώς τα βασικά προγράμματα. Είναι δε σκόπιμο να ορίσουμε το ποσοστό εθνικής συγχρηματοδότησης λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς που επιβάλλει η ανάγκη για δημοσιονομική σταθερότητα στα κράτη μέλη.

(¹) Βλ. Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής — SEC(2006) 1432 της 8.11.2006.

(²) Βλ. Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1783/1999, άρθρα 4, 5 και 6.

Κανόνες εφαρμογής και συμμετοχής στην πρωτοβουλία

21. **Θεωρεί** ότι η πρωτοβουλία πρέπει να είναι οργανωμένη κατά τρόπο που να διευκολύνεται ο εντοπισμός των βέλτιστων πρακτικών στο επίπεδο των περιφερειών και να καθίσταται δυνατή η σύσταση απλών μηχανισμών που να επιτρέπουν την διάδοση των πρακτικών αυτών στις υπόλοιπες περιφέρειες της Ένωσης. Εν ολίγοις, η πρωτοβουλία «Περιφέρειες για την οικονομική αλλαγή» πρέπει να αποτελέσει ερέθισμα και καταλύτη για καλές ιδέες και καλές πρωτοβουλίες, πράγμα που έχει ήδη συμβεί στο παρελθόν με άλλες συγκεκριμένες κοινοτικές πρωτοβουλίες·

22. **τονίζει** τη μεγάλη σημασία που έχει η επίδειξη και η διάδοση για την εγκυρότητα της πρωτοβουλίας. Οι «Περιφέρειες για την οικονομική αλλαγή» πρέπει να αποδείξουν την αξία τους μέσω του δυναμισμού τους, και συγκεκριμένα ότι είναι σε θέση να επιτύχουν την ένταξη των καλύτερων σχεδίων στον βασικό προγραμματισμό («mainstreaming») της πολιτικής συνοχής, ώστε να εξασφαλισθεί η χρηματοδότησή τους·

23. **Θεωρεί** θετική, όσον αφορά την πολιτική επικοινωνίας της πρωτοβουλίας, την πληροφορία που έδωσε η ΓΔ «Περιφερειακή Πολιτική» κατά τη συνεδρίαση της επιτροπής COTER στις 31 Ιανουαρίου 2006, σχετικά με τη συμμετοχή ενός μέλους της Επιτροπής των Περιφερειών στην επιτροπή αξιολόγησης των ετήσιων βραβείων για την προώθηση του οικονομικού εκσυγχρονισμού τα οποία θεσπίζει η πρωτοβουλία «Περιφέρειες για την οικονομική αλλαγή»·

24. **υπογραμμίζει** ότι η ανακοίνωση πληροφοριών και η γνωστοποίησή τους έχουν ουσιαστική σημασία για τη διάδοση της πρωτοβουλίας. Οι προγραμματιζόμενες διασκέψεις θα πρέπει να επικεντρώνονται γύρω από την παρουσίαση των βέλτιστων πρακτικών και τη δυνατότητα μεταφοράς τους στις περιφέρειες και τις πόλεις της Ευρώπης. Η Επιτροπή των Περιφερειών είναι πρόθυμη να συνεργασθεί επ'αυτού με την Επιτροπή και, όσον αφορά ιδιαίτερα την ανταλλαγή δεδομένων, με τον μηχανισμό παρακολούθησης της εφαρμογής της στρατηγικής της Λισσαβώνας. **Κρίνεται σκόπιμο** να εξασφαλισθεί η διάδοση μεγαλύτερης πληροφόρησης σχετικά με την πρωτοβουλία ήδη από την τρέχουσα προπαρασκευαστική φάση. Ορισμένα από τα έγγραφα αναφοράς — όπως το Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που περιέχει τα προτεινόμενα θέματα (?) — είναι διαθέσιμα μόνο στα αγγλικά: **προτείνεται** να διατεθεί και στις άλλες κοινοτικές γλώσσες·

25. **χαιρετίζει** την διεξαγωγή των τριών συνεδρίων που έχουν γίνει έως τώρα από την Επιτροπή στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας ΠΟΑ και κρίνει σκόπιμο να συστήσει την εφαρμογή περαιτέρω δράσεων επικοινωνίας και επαφών (συναντήσεις, διασκέψεις, φόρουμ πραγματικά ή εικονικά, κλπ.) εκτός αυτών που ήδη προβλέπονται, και κυρίως τη συμπερίληψη των παρεμβάσεων επικοινωνίας, προαγωγής και διάδοσης σε ένα **Συντονισμένο Πρόγραμμα Επικοινωνίας** που θα επιτρέπει, με την προβολή των παρεμβάσεων σε πολυετή διάσταση, τον καθορισμό του συντονιστικού πλαισίου στο οποίο θα ενταχθούν οι προσπάθειες της μονάδας επικοινωνίας των υπηρεσιών της Επιτροπής και των λοιπών ενδιαφερόμενων φορέων — μεταξύ των οποίων ειδικό ρόλο θα πρέπει να έχει η Επιτροπή των Περιφερειών — και το οποίο θα πρέπει να είναι διαθέσιμο για την απαραίτητη εμβάθυνση·

26. **προτείνει** να τεθούν στη διάθεση των αρχών διαχείρισης των προγραμμάτων του στόχου 3 επιπρόσθετοι πόροι προκειμένου να καταστεί δυνατή, μέσω της πρωτοβουλίας, η αξιοποίηση της δράσεως των δικτύων εδαφικής συνεργασίας όσον αφορά την εφαρμογή της στρατηγικής της Λισσαβώνας, ιδιαίτερα υπέρ των πολιτών, στο πλαίσιο του «Σχεδίου Δ» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (*)·

(*) Ό.π.

(*) Πρόκειται για το σχέδιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ας συζητήσουμε για την Ευρώπη, Δημοκρατία-Διάλογος-Δημόσια συζήτηση: Το μέλλον της Ευρώπης, που ξεκίνησε το 2005.

27. **υποστηρίζει** τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη διοργάνωση, σε περιοδική βάση, θεματικών διασκέψεων στο πλαίσιο της εν λόγω πρωτοβουλίας καθώς και για τη συμπερίληψη στα βασικά προγράμματα των Διαρθρωτικών Ταμείων ιδιαίτερα επιτυχημένων ιδεών, μέσω της ταχείας διαδικασίας·

28. **διερωτάται** ποιες είναι οι απαραίτητες προθεσμίες για την έναρξη της πρωτοβουλίας. Ας σημειωθεί ότι η πρωτοβουλία θα καταστεί πλήρως λειτουργική μόνο κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2007. Η Επιτροπή δηλώνει ότι σκοπεύει να θέσει ήδη σε εφαρμογή ορισμένες δράσεις ταχείας διαδικασίας που θα χρηματοδοτηθούν από τους διαθέσιμους πόρους των προγραμμάτων τα οποία βρίσκονται στο στάδιο εκτέλεσης («INTERREG III C» και τρέχον «URBACT»), ενόψει της εφαρμογής των νέων προγραμμάτων. Προς τούτο είναι σκόπιμο να διευκρινισθούν συνολικώς οι προβλεπόμενες προθεσμίες·

29. **προτείνει** τη συμμετοχή, με συμβουλευτικά καθήκοντα ενός μέλους της ΕΤΠ στις επιτροπές παρακολούθησης των «INTERREG IV C» και «URBACT 2007-2013», έτσι ώστε να διασφαλισθεί η αλληλεπίδραση και συνεργασία κατά τη λειτουργία της πρωτοβουλίας «Περιφέρειες για την οικονομική αλλαγή» και ως αναγνώριση του ρόλου εκπροσώπησης των τοπικών και περιφερειακών αρχών σε ευρωπαϊκό επίπεδο εκ μέρους της Επιτροπής των Περιφερειών·

30. **προτείνει** τα θεσμικά όργανα να διατηρούν τακτικό διάλογο με τις ενώσεις των πολιτών και με την κοινωνία των πολιτών, ενισχύοντας έτσι την συμμετοχική δημοκρατία·

31. **καλεί** την Επιτροπή να παράσχει περισσότερη πληροφόρηση σχετικά με τους κανόνες διαχείρισης της πρωτοβουλίας. Έχει σημασία να διευκρινισθεί με ποιό τρόπο θα υλοποιηθεί η συνεργασία των Γενικών Διευθύνσεων της Επιτροπής με τις περιφέρειες και πόλεις καθώς και η διασύνδεση της Επιτροπής με την ΕΤΠ·

32. **ζητεί** όπως η Επιτροπή Παρακολούθησης λαμβάνει κάθε απόφαση σχετικά με την υιοθέτηση καινοτόμου δράσεως που εντάσσεται σε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα που υλοποιείται στο πλαίσιο ενός δικτύου στο οποίο μετέχει η Περιφέρεια·

33. **υπογραμμίζει** ότι σκοπός της πρωτοβουλίας είναι να τροποποιηθεί ο βασικός προγραμματισμός με τις καλύτερες ιδέες των δικτύων. **Ζητεί**, κατά συνέπεια, να διασαφηνισθεί η διαδικασία βάσει της οποίας θα γίνεται η επιλογή των βέλτιστων πρακτικών και συνεπώς ο έλεγχός τους. **Προτείνει**, στο κοινό πλαίσιο παρουσίασης των υποψηφιοτήτων εθελοντών εκ μέρους περιφερειών και τοπικών αρχών, να προβλεφθεί και η δυνατότητα να υποβάλλουν στην Επιτροπή, σύμφωνα με μια κωδικοποιημένη, απλή και ευκίνητη διαδικασία, προτάσεις και υποδείξεις σχετικά με τις εμπειρίες ιδιαίτερου ενδιαφέροντος και αξίας ως προς τη δημιουργία ή διεύρυνση δικτύων, στο πλαίσιο των θεμάτων που καθορίζονται στην πρωτοβουλία·

34. **ζητεί** από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προβεί σε διευκρινίσεις σχετικά με την οργάνωση και τη χρηματοδότηση της τεχνικής υποστήριξης για την πρωτοβουλία, δεδομένου ότι από αυτήν θα εξαρτηθεί η αποτελεσματική αξιοποίηση των καλύτερων πρακτικών· **φρονεί**, εξάλλου, ότι χρειάζεται να προβλεφθεί μία μεθοδολογική στήριξη για να αξιολογούνται από ειδικούς οι πραγματικές καινοτομίες και να εντοπίζονται όσες είναι δυνατό να μεταφερθούν και σε άλλους τομείς ή να αναπτυχθούν περαιτέρω και για αυτό **προτείνει** να αναλάβει αυτό τον ρόλο η Επιτροπή σε συνεργασία με εξωτερικούς αξιολογητές ανά θεματική δράση υπό την αίρεση των αποφάσεων της Επιτροπής Παρακολούθησης·

35. **διερωτάται** κατά πόσον είναι κατάλληλος και πλήρης ο τίτλος της πρωτοβουλίας. Ενδεικνύεται άραγε η επωνυμία «Περιφέρειες για την οικονομική αλλαγή» ή μήπως υπάρχει κίνδυνος συντακτισμού με άλλες πρωτοβουλίες (όπως, π.χ., «Περιοχές της γνώσης» ή ομάδα της Λισσαβώνας). Θεωρεί ότι θα ήταν προτιμότερο για λόγους επικοινωνίας να ονομασθεί η πρωτοβουλία «Περιφέρειες και πόλεις για την οικονομική αλλαγή», αναγνωρίζοντας ωστόσο ότι ο όρος περιφέρειες, που είναι ευρύτερος, κριθήκε προτιμότερος ακριβώς επειδή περιλαμβάνει τα διάφορα θεσμικά εδαφικά επίπεδα.

«Πλατφόρμα για την παρακολούθηση της στρατηγικής της Λισσαβώνας»

36. **τονίζει** ότι η Επιτροπή των Περιφερειών θέσπισε την «Πλατφόρμα για την παρακολούθηση της στρατηγικής της Λισσαβώνας», η οποία κατά την άποψή της αποτελεί ένα λειτουργικό μέσο των τοπικών και περιφερειακών αρχών, προκειμένου να δώσει έμφαση στην συνεισφορά αυτών των επιπέδων διοίκησης στην στρατηγική της Λισσαβώνας και να αυξήσει την προσαρμογή της στρατηγικής αυτής στο περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Μια πλατφόρμα αλληλεπίδρασης λειτουργεί από το 2006. Επί του παρόντος, συμμετέχουν σε αυτήν 100 περιφέρειες και πόλεις. Βασικός στόχος της πλατφόρμας είναι να βοηθήσει τις περιφέρειες να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικότερα τις σύγχρονες τάσεις εκσυγχρονισμού που υιοθετούνται στην Ευρώπη και να εξέλθουν από τις αποκλειστικά εθνικές προοπτικές. Τα μέσα της πλατφόρμας είναι η παρακολούθηση (αξιολόγηση των αναγκών), η συγκριτική ανάλυση (διαφάνεια σε ευρωπαϊκό επίπεδο) η ανταλλαγή ομάδων εργασίας και η αλληλεπίδραση (ανταλλαγές ανοικτής γραμμής [on-line]).

37. **καλεί** την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να μεριμνήσει για τη μεγαλύτερη δυνατή απλοποίηση του έργου, καθότι υπάρχει κίνδυνος περιπλοκών. **Συνιστά** την περιφερειακή πολιτική ως μέσο υλοποίησης της συνέργειας και της συμπληρωματικότητας. Για το λόγο αυτό, είναι σκόπιμο να εντοπισθούν κοινά σημεία μεταξύ της πρωτοβουλίας «Περιφέρειες για την οικονομική αλλαγή» και της «Πλατφόρμας για την παρακολούθηση της στρατηγικής της Λισσαβώνας» της ΕΤΠ.

38. **προτείνει**, ιδιαίτερα, να καταστεί ευχερέστερη, με πιο κατάλληλο και αποτελεσματικό τρόπο η αλληλεπίδραση μεταξύ της πρωτοβουλίας και της πλατφόρμας για την παρακολούθηση της στρατηγικής της Λισσαβώνας, λαμβάνοντας υπόψη το ρόλο της τελευταίας ως βήματος συζήτησης και σύγκρισης των εμπειριών μεταξύ των ευρωπαϊκών περιφερειών και πόλεων. Τούτο θα επέτρεπε να απλοποιηθεί και να τροφοδοτηθεί, με ιδέες και προτάσεις, η διαδικασία επιλογής των διαπεριφερειακών δικτύων των Περιφερειών για την οικονομική αλλαγή, ιδιαίτερα όσον αφορά την ταχεία διαδικασία. Ταυτόχρονα, η πλατφόρμα θα πρέπει να διατηρήσει και να αξιοποιήσει τον ρόλο της όσον αφορά την παρακολούθηση των πτυχών διακυβέρνησης και πολιτικού προσανατολισμού σε ό,τι αφορά τον προγραμματισμό και την υλοποίηση της στρατηγικής της Λισσαβώνας. Η Επιτροπή των Περιφερειών έχει την πρόθεση να δημιουργήσει τις απαραίτητες συνέργειες για το σκοπό αυτό, σε θεσμικό και λειτουργικό επίπεδο, με την Επιτροπή και τα προγράμματα «Interreg IVC» και «Urbact 2007-2013».

Ο ρόλος εκπροσώπησης, υποδοχής και υποστήριξης της Επιτροπής των Περιφερειών

39. **προτείνει**, τέλος, εν συνόψει και βάσει των όσων προηγήθηκαν σχετικά με τον ρόλο και τη σημασία της πρωτοβουλίας «Περιφέρειες για την οικονομική αλλαγή», να αναλάβει η Επιτροπή των Περιφερειών, σύμφωνα με τον θεσμικό της χαρακτήρα και τα καθήκοντά της, ρόλο εκπροσώπησης, υποδοχής και υποστήριξης, που θα είναι αποφασιστικός για την υλοποίηση της πρωτοβουλίας. Και συγκεκριμένα **ζητεί** να της διατεθούν τα εξής ειδικά μέσα έκφρασης που ανταποκρίνονται στον ρόλο αυτό:

- α) να συμμετάσχει στην επεξεργασία των νέων λειτουργικών προγραμμάτων «INTERREG IV C» και «URBACT 2007-2013», βάσει των κατάλληλων διαδικασιών και μορφών διαβούλευσης και/η συμμετοχής·
- β) να αναλάβει συγκεκριμένο ρόλο, όσον αφορά την προεπιλογή των θεμάτων, για την ενσωμάτωση της τοπικής και περιφερειακής διάστασης στον καθορισμό των γενικών κατευθύνσεων, των κανόνων εφαρμογής και των προγραμμάτων άμεσης αναφοράς («INTERREG IV C» και «URBACT 2007-2013»)- προς τούτο, θα πρέπει να διασφαλισθεί η συνεχής ροή πληροφοριών με τις αρχές διαχείρισης των εν λόγω προγραμμάτων, να προβλεφθούν ενδεχομένως περιοδικές ακροάσεις των αρχών στην έδρα της ΕΤΠ καθώς επίσης και η κατάρτιση έκθεσης η οποία να υποβάλλεται σε τακτά χρονικά διαστήματα στην ΕΤΠ·
- γ) να εξασφαλισθεί η αμοιβαία συμμετοχή εκπροσώπων της Επιτροπής και της ΕΤΠ σε εκδηλώσεις που θα οργανώνονται από τους ίδιους προς ενημέρωση και ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις εμπειρίες που αποκομίστηκαν στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Περιφέρειες για την οικονομική αλλαγή»·
- δ) να συμμετάσχει στην εκτέλεση των προγραμμάτων «INTERREG IV C» και «URBACT 2007-2013», έχοντας συμβουλευτικό ρόλο, μέσω του ορισμού ενός μέλους της ΕΤΠ στις αντίστοιχες επιτροπές παρακολούθησης·
- ε) να συνεργάζεται, με σκοπό την προαγωγή — στο πλαίσιο των μελλοντικών δικτύων και μέσω της κατάρτισης σχετικής προκαταρκτικής μελέτης — του ρόλου της Ευρωπαϊκής ομάδας εδαφικής συνεργασίας, που αποτελεί το νέο νομικό μέσο που έχει συσταθεί για τον προσανατολισμό και τη διευκόλυνση της εδαφικής συνεργασίας·
- στ) να παρεμβαίνει ενεργά στις δραστηριότητες επίδειξης και διάδοσης, στο πλαίσιο ενός Συντονισμένου Προγράμματος Επικοινωνίας, σύμφωνα με τις διαδικασίες που θα καθορισθούν όταν αποφασισθεί το πρόγραμμα αυτό·
- ζ) να θεσπισθεί μία δράση συνέργειας και συμπληρωματικότητας μεταξύ της πρωτοβουλίας «Περιφέρειες για την οικονομική αλλαγή» και της πλατφόρμας για την παρακολούθηση της στρατηγικής της Λισσαβώνας της ΕΤΠ·

40. **επαναλαμβάνει** ότι τα επιτεύγματα και η θεματολογία της πρωτοβουλίας θα πρέπει να συζητούνται και να αξιολογούνται ετησίως στο πλαίσιο κοινής διάσκεψης.

Βρυξέλλες, 7 Ιουνίου 2007.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών
Michel DELEBARRE

II. Διαδικασία

Τίτλος	Ανακοίνωση της Επιτροπής «Περιφέρειες για την οικονομική αλλαγή»
Αναφορές	COM(2006) 675 τελικό
Νομική βάση	Προαιρετική διαβούλευση, άρθρο 265, εδάφιο 1
Κανονιστική βάση	Προαιρετική γνωμοδότηση
Αίτηση γνωμοδότησης του Συμβουλίου/Επιστολή της Επιτροπής	8.11.2006
Απόφαση του Προεδρείου/Προέδρου	9.1.2007
Αρμόδια επιτροπή	Επιτροπή «Πολιτική εδαφικής συνοχής» (COTER)
Εισηγητής	Ο κ. Alvaro Ancisi, δημοτικός σύμβουλος της Ραβέννας (IT/PPE)
Επεξηγηματικό σημείωμα	16.1.2007
Εξέταση στην επιτροπή	16.3.2007
Υιοθέτηση από την επιτροπή	16.3.2007
Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας στην επιτροπή	Ομοφωνία
Υιοθέτηση από την Ολομέλεια	6/7.6.2007
Παλαιότερη γνωμοδότηση της ΕΤΠ	